

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

AUTOR POSUZOVANÉ PRÁCE: **Markéta Havlíková**

NÁZEV PRÁCE: **Pravěké válečnictví: účel meče ve společnostech doby bronzové**

TYP PRÁCE: **diplomová**

AUTOR POSUDKU: **Doc. Mgr. Ondřej Chvojka, Ph.D.**

TYP POSUDKU: **oponent**

KRITÉRIA HODNOCENÍ

1. Bylo splněno zadání práce? **velmi dobře**
2. Využití dostupných informací k tématu: **velmi dobře**
3. Formální aspekty práce (rozsah, gramatika, úprava): **velmi dobře**
4. Strukturování práce: **výborně**
5. Užívání odborné terminologie a stylistiky: **velmi dobře**
6. Úroveň analýzy a syntézy dat, výběr a použití vhodných metod: **výborně**
7. Byly vyčerpány hlavní problémy tématu? **velmi dobře**
8. Zaujal student vlastní stanovisko a jak je argumentačně podpořil? **velmi dobře**

Návrh výsledné klasifikace: velmi dobře

Stručné zdůvodnění celkového hodnocení: Téma diplomové práce Markéty Havlíkové je v české archeologii dosud velmi ojedinělé; pravěkému válečnictví byla zatím věnována jen malá pozornost (např. Vencl, Harding, Salač), a tak tím více upoutá již samotný název předložené práce. Autorka se tématu zhostila poctivě, přičemž tematiku vojenství uchopila z pozice jednoho typu artefaktu, který podrobila komplexní analýze. Právě meče náleží k arbitrárním artefaktům spojovaným s vojenstvím a válečnictvím, současně ovšem i s mimořádnou společensko-prestižní funkcí i s funkcí symbolickou. Všechny tyto aspekty bronzových mečů si je autorka dobře vědoma a z tohoto důvodu věnovala mečům pozornost nejen z hlediska jejich typologického určení nebo nálezových okolností, ale i z hlediska stop

po úderech a dalších poškození na površích mečů. M. Havlíková tak podrobila meče nejen vizuálnímu posouzení, ale i mikroskopické a radiografické analýze a jí dosažené výsledky jsou velice zajímavé.

Z obsahového hlediska má práce jasnou strukturu, kterou lze rozdělit do dvou základních částí. V té první se autorka na základě literární rešerše věnuje obecně válečnické době bronzové. Srovnává archeologické prameny poznání válečnické (zejména) doby bronzové ze severní, střední i jižní Evropy. Autorka zde dle mého názoru postihla vše podstatné, mám zde nicméně i několik drobnějších připomínek. Na s. 10, u lokality Skalka u Velimi, cituje autorka pouze Hardingovu práci, i když píše o názorech Jiřího Hraly; je zde tedy třeba uvádět původní Hralovy práce, nejlépe velkou syntézu z r. 2000. U samotné citace Hardingovy práce mne zaujalo, že M. Havlíková uvádí poněkud exotický článek ze Španělska a nikoliv v Čechách vydanou Hardingovu monografii z roku 2007... Zároveň by zde neměly být pominuty ani názory M. Vávry, který se rovněž kloní k válečné interpretaci nálezové situace na Skalce. Na okraj bych ještě poznamenal, že autorkou uváděná lokalita Asparn (s. 17) neleží v Německu, ale v Rakousku.

Druhá a hlavní část předložené práce je pak zaměřena na analýzu a vyhodnocení českých bronzových mečů ze střední až pozdní doby bronzové. Autorka pracovala pouze s částí nálezového fondu, konkrétně s jí dostupnými meči v počtu 41 ks. Je ovšem škoda, že jí nebyly zpřístupněny všechny celé meče, nicméně i uvedený soubor je myslím dostatečně reprezentativní. Na str. 23 ale uvádí i termín "mečíky" jakožto určitý mezistupeň mezi dýkami a vlastními meči. Tento termín by však autorka měla blíže definovat, především metricky.

U vlastního soupisu českých mečů na s. 28-47 postrádám vysvětlení, podle jakého klíče jsou řazeny. Dost to ztěžuje orientaci, stejně jako samotné označování mečů inv. čísly, avšak bez uvedení sbírky, v níž je daný meč uložen. U mnoha mečů v soupisu také postrádám odkazy na alespoň základní literaturu, příp. informaci, byl-li daný meč vůbec někde publikován. Velmi malou pozornost (místy žádnou) věnuje autorka také nálezovým okolnostem jednotlivých mečů, což je pro jejich interpretaci stejně důležité, jako jejich vlastní analýzy.

U makroskopické analýzy (s. 50) je diskutabilní současné srovnání "stop po opotřebení", stop po boji (praktickém užití) a výrobní vady. Autorka také operuje s termíny "záseky" a "zářezy" (např. na s. 52), ale nikde je blíže nedefinuje. Je autorka schopná je makroskopicky odlišit? Z formálního hlediska je práce v zásadě v pořádku, autorka však velmi často používá čárky tam, kde být nemají a naopak. Občas se v práci objeví i překlep či gramatická nesrovnalost, jako např. na s. 20 "Xexerovo vojsko", na s. 47 "by jsme mohli" aj. Na s. 25 nerozumím větě

Katedra archeologie, Fakulta filozofická, Západočeská univerzita v Plzni

"V Čechách se našel také meč typu Rixheim, který je znám z území Slovenska". U popisky pod obr. 83 pak chybí určení, o jaký meč se vlastně jedná.

Přes uvedené výhrady hodnotím práci M. Havlíkové vcelku pozitivně. Autorka prokázala schopnost samostatné vědecké práce, provedla nebo zajistila řadu specializovaných analýz a výsledky těchto analýz dokázala střízlivě interpretovat. Práci Markéty Havlíkové proto doporučuji k obhajobě a navrhuji ji klasifikovat známkou "velmi dobře".

DOPLŇUJÍCÍ OTÁZKY K OBHAJOBĚ (nepovinné):

DATUM: 24. 5. 2016

PODPIS:

